

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 253: Chỉ Thấy Các Tướng Tức Là Chấp Có, Chỉ Thấy Phi Tướng Tức Là Chấp Không. Thấy Các Tướng Là Phi Tướng, Tức Là Hai Bên Dung Thông, Tức Là Vô Tướng, Vô Bất Tướng. Được Thấy Thật Tướng, Cho Nên Nói Là Thấy Như Lai. Thấy Như Lai, Cho Nên Được Phước Đức Vô Lượng Như Thế

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 018)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Đản kiến chư tướng tức trước hữu, đản kiến phi tướng tức trước không. Kiến chư tướng phi tướng, tức nhị biên song dung, tức vô tướng, vô bất tướng. Đắc kiến thật tướng, cố vân tắc kiến Như Lai. Kiến Như Lai, cố đắc như thị vô lượng phước đức.】

(Dịch nghĩa: Chỉ thấy các tướng tức là chấp có, chỉ thấy phi tướng tức là chấp không. Thấy các tướng là phi tướng, tức là hai bên dung thông, tức là vô tướng, vô bất tướng. Được thấy thật tướng, cho nên nói là thấy Như Lai. Thấy Như Lai, cho nên được phước đức vô lượng như thế.)

Những lời này đều là dạy dỗ chúng ta phương pháp dụng công trong đời sống thường ngày. Cái dụng công này chính là “quán chiếu” như phía trước đã nói, làm sao để tác quán, làm sao để quán chiếu. Đức Phật ở trong kinh này dạy cho chúng ta, hãy đem những tình chấp thế tục trước kia thả đều buông xả, dùng một quan niệm hoàn toàn mới, một phương pháp hoàn toàn mới để quan sát lại thế gian này, tiếp xúc với vạn sự vạn vật của thế gian. Phật dạy chúng ta xem Tướng, xem Thể, và xem cái Dụng của nó. Trước kia chúng ta không biết, cứ sống u mê lầm lạc, nay học Đại thừa Phật pháp rồi, đã hiểu rõ rồi, bất kỳ một pháp nào cũng đều phải quan sát từ ba phương diện Thể - Tướng - Dụng, như vậy mới đúng. Sự quan sát ba phương diện này là cùng lúc hoàn thành, không phải là nhìn từng mặt một, mà là hoàn thành cùng một lúc. “Tướng” là hiện tượng, là Có, tướng là Có, còn “Thể” là Không. Cho nên nói, cách nhìn này giống với cách nhìn của chư Phật rồi. Nếu như “đản kiến tướng” (chỉ thấy

tướng), chỉ nhìn thấy tướng thì là chấp Có rồi; tướng là hiện hữu, nên chấp vào Có. Phàm phu thì chấp Có, phàm phu là chỉ nhìn vào tướng mà không hiểu được thể tánh của tướng, không biết được thể tánh của tướng, cũng tức là nói, không biết được cái căn nguyên của hiện tượng, nên họ chấp Có.

“Chỉ thấy phi tướng tức là chấp không”, đây là người Tiểu Thừa, A La Hán, Bích Chi Phật. Ở trong tất cả tướng, họ chuyên môn nhìn vào “Thể”, họ không trụ ở Tướng mà chuyên môn nhìn vào Thể, chuyên môn nhìn vào Thể thì chấp Không; Thể là không, vạn pháp giai không. Vì sao nói người Tiểu Thừa rơi vào Thiên Chân Niết Bàn? Thiên Chân Niết Bàn, có đôi khi Phật cũng gọi là “Hố Vô Vi”, vô vi chính là không, chẳng có tạo tác gì cả. Hố Vô Vi, ví dụ nó như cái hầm hố, bị rơi tọt vào trong cái hố vô vi rồi, ý nghĩa là như vậy, là chấp Không, cái ý của chấp Không. Sở dĩ họ chấp Không là vì trong tâm ý của họ suy tưởng, họ cứ tưởng là Không, họ cứ tưởng cái Thể của hết thảy vạn pháp là Không, như vậy thì họ chấp Không, dính mắc vào Không rồi. Đây cũng là sai lầm, đều chẳng thể kiến tánh.

Chấp Không, chấp Có đều là nghiêng về một bên, đều chẳng nhìn thấy được chân tướng sự thật. Chúng ta thường gọi là “biên kiến” (cái thấy thiên lệch), không phải là chánh kiến; Phật và Đại Bồ Tát mới gọi là chánh tri chánh kiến. Cái “Chánh” này nghĩa là không thiên lệch, đã không thiên lệch về Không, cũng chẳng thiên lệch về Có, đây gọi là chánh tri chánh kiến. “Thấy các tướng là phi tướng”, nhìn như vậy là đúng rồi. Thấy các tướng là Có, nhưng không chấp Không; phi tướng là Không, nhưng không chấp Có. Cách quan sát như thế này, công phu quán chiếu như thế này, Không và Có hai bên đều chẳng dính mắc, chúng ta học được rồi thì phải lập tức biết vận dụng mới được. Bạn thật sự học được đến nơi đến chốn, thật sự biết dùng rồi, thật sự có thể vận dụng được, thì đời sống của bạn chính là đời sống của chư Phật Bồ Tát, chẳng phải là đời sống của phàm nhân nữa. Cả cuộc đời của bạn đều chuyển biến rồi, vọng tưởng, chấp trước của bạn thấy đều không còn nữa, từng niệm trong tâm bạn đều sanh trí huệ. Giống như trong “Kinh Đàn Kinh”, Lục Tổ Huệ Năng đại sư đã nói: “Trong tâm đệ tử thường sanh trí huệ”. Vì sao Ngài thường sanh trí huệ? Chính là nhờ Ngài “thấy các tướng là phi tướng”, cho nên thường sanh trí huệ. Cảnh giới này là “nhị biên song dung” (hai bên dung thông hòa hợp); song dung chính là vô tướng, vô bất tướng. Vô tướng là Thể, vô bất tướng là Hiện tượng. Có Thể, có Tướng, có Dụng, đây mới là nhìn thấy được chân tướng.

Chân tướng hoàn toàn nhìn thấy rồi, chân tướng chính là Chân Tánh, cho nên nói “tác kiến Như Lai” (thì thấy Như Lai). Kinh Kim Cang nói Như Lai, đều là nói từ trên Bồn Tánh. “Thì thấy Như Lai”, chính là điều nhà Thiền gọi là “Minh tâm kiến tánh”, bạn bèn minh tâm kiến tánh rồi. Đã kiến Tánh rồi, thì phước đức ấy là không thể nghĩ bàn, cái phước của bạn không phải do tu mà có. Phước do tu mà có thì có thể “tư lượng”, Tư là có thể suy nghĩ, Lượng là có thể cân đo đong đếm. Cái phước báo ấy của bạn có lớn có nhỏ, có dài có ngắn, là có thể cân đo được; còn phước đức trong Tự Tánh thì không thể nghĩ bàn. Chẳng những chúng ta không có cách gì tưởng tượng, đo lường được, mà chư Phật Như Lai cũng không thể. Đây là sự thật, một chút cũng không giả. Cho nên, Tánh mà đã hiển lộ ra rồi, thì đó là phước đức chân thật.